

Marta Kasmanová

ŠACH MAT ROZUMU

Táto kniha je fikcia inšpirovaná skutočnými
udalosťami a ľuďmi, preto istá podobnosť
nie je vôbec náhodná.

**Verím na Boží mlyn, verím, že niekde je,
až raz zatočí ním, tak bude vážne zle...**

Metropolis, 2007

Zlatožlté lány obilia sľubovali v júli 1978 žatvu, aká v Zápolciach dávno nebola. Rýchlu a biednu. Počasie sa toho roku kývalo ako hojdacie kladivo v lunaparku. Teploty kolísali sťa zvony v kostolnej veži. Už prvé mesiace neveštili nič dobré. Neveľmi kruté, ale vytrvalé mrazy vystriedali na jar urputné dažde. Na rozbahnených poliach traktory so sejačkami zapadali až po osky. Nejednu družstevníka tam neprišiel len o nervy, ale aj o gumáky.

Ani studený máj nepriniesol do Zápoľských stodôl raj. Zelenina v záhradkách, hoci oneskorene, predsa len bohato vzišla a rovnako dobre zakvitla a obrástla plodmi. No gazdovia si mädlili ruky predčasne. Paprikové priesady sa dobre pochytili, zakvitli, no malé plody na väčšie nedorástli. Zakrpateli a napokon odpadli. Paprika bola na Slovensku v roku 1978 vzácna ako banány. Kilogram nestál pod štyri koruny.

Vinári sa toho roku vínom nechválili. Bolo ho málo a ani to nebolo dobré. Neskoré jarné mrazy spálili prútie i výhonky viniča. Čo nezohorelo mrazmi, obilí letné krupobitia. Chladné a veterné leto spôsobilo, že mnohé odrody ani nezreli. Ďalšie zlikvidovala múčnatka a iné choroby. V ovocných sadoch vyčíňali vošky. Vzácné toho roku preto boli aj jablká, hrušky a marhule či slivky, ktoré po iné roky zvykli liezť Zápoľčanom pekne krkom.

Krátke leto bolo plné búrok a prudkých lejakov. Ladovec a víchrica ubili obilie aj tesne pred žatvou. Tá kvôli počasiu začínala s trojtýždňovým oneskorením. Ešteže sa aspoň cez ňu počasie umúdrilo a za rekordných sedemnást dní tak družstevníci zozbierali tridsaťsedem metrákov pšenice a jačmeňa. Ale bolo to hlboko pod plánovanými výnosmi.

Toho augustového dňa na konci žatvy sa kombajny lenivo plazili z pokosených polí. Potom poľnou cestou až do dediny. Na hornom konci sa pripájala k asfaltke. Lemovali ju nové tehlové domy. Výstavba v obci s dvetisíc obyvateľmi toho roku lámala rekordy. Tak ako investície staviteľov. Dvestoštyridsaťosemtisíc korún československých to bolo v priemere na jeden dom.

Na dvore prvej z novostavieb sa Jano Fľaška so ženou naťahovali s novučíckým záchodom. Jano vliekol misu, jeho žena Mariena nádrž. Z okna na poschodí na nich hulákal chlap v montérkach, aby sa pohli. Nemá celý deň na ich panské huncútstva. Splachovací záchod! Nestačila by im latrína ako ostatným v dedine? Ale Janova žena bola neoblomná. Z tristo domov v dedine malo splachovací záchod len tridsaťdeväť. Oni budú štyridsiati. Aká to prestíž! Aká elita!

Oranžové slnko náhlivo klesalo k horizontu. Zhora ho tlačili ťažké búrkové oblaky. Prichádzali zo severu, kde to už vyzeralo na poriadnu prietrž mračien. Vzduch ešte voňal pokoseným obilím a naftou z prechádzajúcich kombajnov. Ale každú chvíľu hrozilo, že prudký dážď utopí obe vône a ponechá ľuďom len spomienku. Odrazu vzduch preťalo zavýjanie sirény. Sanitka sa ledva stihla vyhnúť nadrozmerným slimákom na ceste. Prudko vybočila z cesty a prefrčala Fľaškovcom po budúcej predzáhradke.

„Jebé ti?!“ skríkol preľaknutý Jano, keď mu misa pridlávila prsty v gumákoch. „Boha ci naháňam! Kokot sprostý!“ nadával celý zúrivý. Viac ako bolesť na pomliaždených prstoch ho naštartovali obavy, čo si vytrpí, ak záchod rozbil. Ty chruňo gramblávý! Nevieš dávať pozor?! Počul svoju ženu skôr, než otvorila ústa. Cítil na chrbte jej vyčítavé zreničky a čakal prívalovú vlnu. Ale Marienku v tej chvíli záchod vôbec nezaujímal. Premýšľala, čo, a hlavne komu sa stalo. Lebo húkajúca siréna bola v ospalej poľnohospodárskej dedine, kde je najväčšou udalosťou roka úhyn dvadsiatich dvoch teliat na družstve alebo nedostatok ryže v obchode v čase zabíjačiek, skutočnou raritou. A tak miesto rozbitej misy hýtala, kam bežať po klebetu, aby po večernej omši mohla ohurovať ženy pred kostolom.

Jano si všimol ten krátky okamih duchaneprítomnosti svojej ženy a využil ho, aby rýchlo zodvihol misu zo zeme a tváril sa, že jeho ruky ani nikdy neopustila. Z oblohy začínali padať prvé kvapky.

Vtom sa z cesty prirútila Anča Majorošová, čo s Marienou v obchode predávala.

„Mariena! Brata si ratuj!“ dychčala celá červená. „V RAMAZe bola nehoda! S Vincom je zle. Do nemocnice ho vzali,“ chrlila vyvalenej Márii Flaškovej do tváre prúd ťažko uveriteľných informácií. Keď videla, že tá ničomu nerozumie, dodala: „Kata volala do obchodu, zháňala ťa, máš jej volať.“

Mariena pustila bakelitovú nádrž na vodu na zem a rozbehla sa s Ančou dolu ulicou. V tej chvíli sa z oblohy spustili ťažké závoje vody. Jano zložil misu do blata tiež a utekal za ženami. Z domu sa za ním valil krik podráždeného majstra.

„Tak, čo bude s tým hajzlom?! Kam šeci idzece? To ho mám robic sám?! Ja sa na to môžem vysrac! Héj, ludzia! Vrácce sa!“

Ale nikto si ho nevšímal.

Zavýjajúca krémová tisícvestotrojka prefrčala okolo Miestneho národného výboru a kým opustila dedinu, zodvihla ešte niekoľkým vykoľajeným dedinčanom nasrdené prostredníky. Niet divu. Vytláčala ich z prostriedku cesty, kadiaľ utekali v ukrutne hustom lejaku z polí do krčiem. V strediskovom Gašpárove minula miestnu polikliniku, aj tak už bola zatvorená, a šinula si to rovno do okresného mesta. Pred nemocnicou náhle zmenila smer a pokračovala ďalej do metropoly kraja. Ale ani v tamojšom špitáli poriadne nezastavila. Našikovali ju do hlavného mesta. Vraj „iba tam sú dochtori, čo tomu rozumejú“, tľmočil informátor na vrátnici vodičovi sanitky primárov odkaz.

Na kliniku vnútorného lekárstva v Bratislave posádka dorazila až za tmy. Na príjme už nervózne prešľapovali chlapi v ochranných oblekoch. Mlčky naložili vystrašeného pacienta na nosidlá a zmizli s ním vo výťahu. Smeroval dolu do podzemia nemocnice. Do bezpečia.

Vincent Nevídaný hľadal na chlapov, čo mu pripomínali mimozemšťanov. Snažil sa im z napätých tvári vyčítať nejakú odpoveď na svoju jedinú otázku: ako na tom naozaj je? Ale zovreté pery a prísne bezvýrazné oči oboch mužov mu nemienili vyjsť v ústrety. Obzeral si začervenané ruky, páčila ho tvár. Ale inak sa cítil v pohode. Na druhej strane vedel, že v pohode byť nemôže. Lojzo, jeho parťák, je mŕtvy. A on, Vinco, dostal tiež poriadny zásah. Sedemnást sievertov. Už osem je smrteľných. Tak ako je možné, že sa cíti normálne?

O štyridsať rokov neskôr

V júli 2018 v Zápoľciach počasie ani úrodu už nikto neriešil. Všetko sa dalo kúpiť v supermarkete v neďalekom meste. Kravíny úspešne ohľadával čas, pretože moderné kravy maštale nepotrebovali. Pásli sa na lúkach nad dedinou, v ktoré sa kedysi zlatožlté polia zmenili. Stáli tam letom, zimou, v páľave i daždi. Ľahostajne, bez výrazu, ktorý by napovedal, čo cítia a čo by možno radi zmenili.

Dom Jana Fľašku stál opustený na konci dediny. Viac ako obydlie však po štyridsiatich rokoch pripomínal strašidelný zámok. Vykrivený plot celkom pohltit zdivený brečtan. Len kde-tu ponúkal cez odkrytý ornament kovovej výplne výhľad na spustnutý dvor. Betónový chodník k domu rozpukala burina. V predzáhradke, kde sa Jano so ženou v minulom storočí naťahovali s vysoko nadštandardným splachovacím záchodom, sa týčili smutné tisy a zakrývali pred okoloidúcimi špinavé okná. Hompáľali sa z nich rozbité drevené rolety. Z nahnitých rámov opadávala farba i tmel, čo v nich z posledných síl pridržieval sklá. Pod tismi sa v zdevastovanej skalke vyvaľovali rozbití záhradní trpaslíci. Slepými očami láskali bielo-ružové kvietka drzých výhonov pupenca. Plazili sa od nich na kmene tisov a ovíjali ich ako bizarné ružence. V záhrade náletové liesky vydušili všetko, čo obyvateľom kedysi prinášalo sladkú úrodu. Ich rovné palice čneli k oblohe ako zabudnuté kopije stredovekých spanilých jazdcov. Jablone, čerešne i slivky zjalovali desiatkami planých klkov. Mohutný orech vzadu pri plote už dávno prerástol dom a bezočivo dočahoval oblaky. Pod ním sa kopilo suché lístie, v ktorom sa naháňali myši a ježe. Pod balkónom sa na zemi povaľovali kusy betónu z rozbitých stĺpikov antického zábradlia. Už dávno na ňom nikto nezastal, aby sa pokochal vôňou kvitnúcej magnólie. V každom kúte dvora sa povaľovali nejaké haraburdy, o ktoré nemal záujem už ani čas. Staré ošúchané fotelky i hrdzavá sieť železnej postele. Kredenc, v ktorom miesto

voňavých vreciek s bylinkami viseli hlučné osie hniezda. Kúsok od bránky skrinka rozrúbaná na márne kusy. Vaňa obrátená hore nohami, preliačený valec elektrického bojlera, záchodová misa, do ktorej sa rokmi zažral vodný kameň a špina tak, že ju už nikdy nikto nevybieli. Kusy smradľavého potrubia, hrdzavá konštrukcia sušiaka na bielizeň, kopa vytrhaných dlaždíc pod schodmi, až sa zdalo, že to tam niekto azda aj náročky poznášal.

Povrávalo sa, že to všetko Jano Fľaška so synom vlastnými rukami pred dvadsiatimi rokmi z domu vynosili. Keď začali prerábku, podľa Marienky Fľaškovej už nemodernej, kúpeľne. Všetko naplánovala, novú dlažbu, obklady i sanitu povyberala, už čakali len na dovoz. Jano starú kúpeľňu celý deň aj s Fľaškom mladším vypratávali. Nosili to ku bránke, aby to nemali ďaleko nakladať, keď v sobotu príde Jožo Balík s vlečkou za traktorom. Staré obklady a dlažbu rozbíjali, a v kýbľoch vynášali pod schody. Chceli ich vyviezť Jožovým tragačom do lesa za dedinu a s bordelom zasypať jamy na ceste. Ale potom u Fľaškovicov zastal čas. Rárohy z dvora už nikdy nikto neodviezol. Dvadsať rokov ich prikrývali nánosy prachu, špiny, zvyškov lístia a ihličia, vtáčieho trusu, kôstok z čerešní a kadečoho iného.

Za zažltnutými záclonami v oknách domu sa ešte z času na čas prevalil spomalený tieň. To keď sedemdesiatročný Jano Fľaška prechádzal k len o polovicu mladšiemu ušiaku v rohu obývačky. Dvadsať rokov ho nikto netepoval a nik iný, okrem bielovlasého pána domu, by si doň preto nesadol. Ale Janovi to nevadilo. Do fľakatého kresla s predratým poťahom na opierkach sa spustil aj trikrát za deň. Pozrieť televízor, pospomínať, podriať. Pri poslednej z činností mu hlava milosrdne odpadla a oprela mu líce o zamastené smradľavé ucho hlavovej opierky. Starcovi to neprekážalo. Zvykol si na špinu, v ktorej žil. Na všetko svinstvo okolo seba, čo prznilo kedysi taký krásny svet. Iba v milostivom spánku nemyslel na krivdu, ktorá mu vzala budúcnosť. Na to piatkové ráno, keď na Fľaškovie dvore utíchol život.

V to júlové ráno sa Marienka s mladým Janom vybrali do banky do okresného mesta po peniaze, aby poobede vyplatili dovoz. Fľaška senior čakal doma, keby auto prišlo skôr. Od rána bolo dusno, dážď visel za nohy, miestami aj mrholilo. Bol práve na dvore, keď v okresnom meste jeho žena so synom vyleteli k oblakom sťa dvaja vtáci. Kým plachtili v oblakoch, Jano sa na dvore naťahoval s klzkou liatinovou vaňou, pretože ju so synom zložili pri bránke tak nešťastne, že zavadzala na chodníku. Marienka mu to hneď ráno vykričala a že to má dať na poriadok, kým sa vrátia z banky. Ale oni sa už nevrátili. Ich telá sa po silnej explózii rozleteli po parkovisku pred bankou spolu s päťdesiatimi tisícokurami, čo Marienka niesla v kabelke. Prekvapení ľudia ich vraj zbierali až na chodníku tridsať metrov odtiaľ. Tú hroznú udalosť mu zakliesnenému pod vaňou zvestoval starosta. Keď dohovoril, Jano sa spod tej päťdesiatkilovej vane nedokázal ani narovnať. Taký zhrbený ako bol, odkráčal bez slova dovnútra a potichu za sebou zavrel dvere. Tam, v chodbe, hneď za dverami, sa zviezol na zem a rozplakal. Janovi Fľaškovi sa v to zamračené júlové dopoludnie roku 1998 zrútil svet. Ale nebol jediný.

SUKIN SYN

Tak to teda nie. Vincenta Nevídaného poznám. No, teda vlastne, poznal som. To nepopieram. Stretol som ho zhruba pred desiatimi rokmi. A vôbec by som o ňom nehovoril ako vy! Nie je to, teda, nebol to, dokelu, nijaký sukin syn. To v žiadnom prípade. Viete, on bol génus. Áno, došľaka, génus. Skutočný mozog. Páni! Čo on všetko vedel! O tom sa vám ani nesníva! Že to s ním dopadlo tak, ako to dopadlo, je iba jeho vec! Len jeho!“

„Mohol vás predsa zabiť!“

„Zabiť? To áno. Dokelu. To mohol. A zjavne mu to bolo jedno. Ale inak ma mal rád. Relatívne. Pretože, keby si mal, pán policajt, vybrať jedného z nás, čo myslíte, kto by to bol? Poviem vám, že ani jeden z nás. Pretože najradšej na celom svete mal sám seba. A možno tie svoje kaktusy. No, podľa mňa, ani tie už nemali najlepšiu reputáciu vo Vincentovom dvojkomorovom hoteli, keďže sa o nich prestal starať a zveril ich mne. Keby ich ponechal aspoň nejakému odborníkovi, čím nechcem vzbudiť dojem, že ja ním nie som, ale rozhodne sú aj väčší machri v tejto oblasti. Napríklad botanici, že áno. Ved' ani nie som kvetinár, ale záhradník... On si však vybral mňa a poviem vám, že už mi párkrát napadlo, že by zrejme prijal kohokoľvek, kto by sa mu ponúkol, len aby sa na tie svoje sukulentné paškvily nemusel viac dívať. Z toho usudzujem, že mu hovno záležalo na nejakých poondiatych odborných znalostiach či praxi. Potreboval sa jednoducho zbaviť tých nepodarkov. Isto, mohol tie kaktusové karikatúry hodiť do koša, ale to by Vincent neurobil. Boli ako jeho deti. Takže si zvolil menej boľavé odloženie do pestúnskej starostlivosti. Hoci aj mizernej, pretože ak som jeho kritériá spĺňal ja, tak tá opatera presne taká bola. K tomuto záveru som dospel veľmi skoro, myslím, že to bolo pár minút po našom prvom rozhovore, lebo Vincenta moje vzdelanie a skúsenosti nezaujímali ani trošičku. Nechcel vidieť nijaké papiere, vysvedčenia, ani výučné listy. Nijaké odporúčania od predchádzajúcich zamestnávateľov. Prosím? Isteže mi to vyhovovalo, lebo som nijaké nemal. Výučný list som skrval a zahodil do prvého koša, ktorý som

uvidel, keď som vyšiel z budovy učilišťa. Neviem, prečo som to urobil, ale mal som pri tom sakramentsky dobrý pocit. A odporúčania zo zamestnania? Tam, kde som robil, také niečo nepoznali. Veľakrát si nemohli spomenúť ani na to, čo je to výplata. Prirodzene, že potom som zasa ja zabúdal na robotu. A čo už vám napíše šéf do papierov, keď ste výkonný jak pokazené čerpadlo? Len by tam skúsil niečo načmárať! Zadarmo ani kura nehrabe, no nie? Navyše, myslím, že keby mi nejakým zázrakom niekto z tých pánov tiežpodnikateľov nejaké to odporúčanie predsa len naškriabal, dávno by som ho v neskorších horších časoch speňažil.

Ľudia kúpia všetko. Musíte len nájsť na konkrétnu vec človeka, ktorý ju potrebuje. Ale ani to nie je niekedy podmienkou úspešného predaja. Ak totiž ponúknete danú vec za správnu cenu, veľakrát človek, ktorý bol presvedčený, že ju nepotrebuje, odrazu zistí, že sa bez tej veci nezaobíde. Ľudia sú už takí. Hrabaví. Ako hydina. Nie všetci, samozrejme, aby som vás náhodou neurazil. To by som nerád. Nebudete tomu veriť, ale máte môj rešpekt. Netuším síce, ako ste ho získali, myslím, že to robia skôr vaše uniformy a táto posrato tmavá kancelária, ktorá pôsobí presne tak, ako má, aby človek cítil, kto je v nej pánom, a že on to rozhodne nie je.

A možno ani nemáte uniformy, tie predsa nosia len pouliční fízli a dopraváci, čo sú vlastne tiež pouliční fízli, keďže robia na ulici... myslel som tých.. no, tých.. pochôdkárov, mestských fízlačov, ktorí sa celé dni promenádujú tam, kde sa nič nedeje a keď potrebujete pomoc, zašijú sa tak dôkladne, že by ste museli vypárať zásielku zimných rovnošiat pre trojmiliónovú hlinenú armádu Mao Ce-tunga, aby ste ich našli. Vy ste zrejme, páni vyšetrovatelia, v síce kvalitných, no predsa len konfekčných oblekoch. Neprestávate dúfať, že možno práve moje priznanie, nech už bude k čomukoľvek, vám na tie posraté kvádra našije visačky prestížnych a úmerne tomu nedostupných módných značiek. Pretože, či chceme, alebo nie, šaty robili človeka pred tisícami rokov a robia ho

aj dnes. Preto tak prekvitá odevný priemysel, a to od päťdesiatcentových ponožiek, ktoré sú také umelé, že kým v nich ráno dôjdete na zastávku autobusu, splesnivejú vám nohy, až po päťsto eurovú spodnú bielizeň od Armaniho, na ktorú je škoda obliecť niečo iné, preto ju nosia len luxusné štetky.

Veru tak. Šaty robili človeka, odkedy zliezol zo stromu, a robia ho dodnes. U nás, na dedine, kde som sa síce nenarodil, ale vyrástol som tam a prežil najlepšie roky svojho bezvýznamného života, sme mali okrem jedinej samoobsluhy na námestí pred miestnym národným výborom už za sociku dva obchody s handrami! Ešte okatejšie to bolo v štyri kilometre vzdialenom Gašparove, v najhnusnejšom malomeste pod slnkom, kde hneď po páde komunizmu začali vyrastať obchody s handrami ako huby po daždi. Mali ich tam na tom svojom vycifrovanom historickom námestíčku jeden vedľa druhého hádam aj dvanásť. Zatienili aj tú ich parádnu radnicu. Ona ale vtedy pekná vôbec nebola. Takou sa stala, keď Gašparovčania o dvadsať rokov neskôr narazili žilu s eurofondami. Za sociku a aj pár rokov po ňom bola ohyzdná až strach. Ošarpaná, s dierami po guľkách, čo pamätali ešte druhú svetovú vojnu. Miesto dlažby len popukaný asfalt, každý meter vydutý koreňom stromu, takže ste sa v prvomájovom sprievode po tom námestí s hlavou hrdo vytočenou k tribúne pekne o tie hrby potkávali, he-hehe. A domov ste išli s obitými špičkami novučičkých sviatočných topánok a neraz aj s rozbitým kolenom, keď ste to neustáli.

Tak na tom hnusnom námestí ste okrem asfaltových hĺč zakopávali aj o handry z Poľska, Turecka, Číny, Vietnamu. Bolo ich tam naozaj priveľa. Ale ani jeden posratý stánok s hotdogom. V celom meste ste nezohnali vreckový nožik alebo lubrikačný krém! Miestny rybársky zväz tam združoval dvestotridsaťosem členov, mali parádny rybník plný vypasených kaprov, a tých blatožrúťov aj lovili. Napriek tomu, keď som potreboval opraviť pretrhnuté lanko na koráľkovom závese, čo v deväťdesiatych rokoch nechýbal v žiadnej kuchyni, nenašiel som v celom meste ani jednej rybárske potreby... alebo aspoň ten

prekliaty silon. Ak ste si chceli vynoviť dvierka na kredenci, museli ste pre mizerné tri metre samolepiacej tapety za deväťdesiat korún cestovať dvadsaťpäť kilometrov a zabiť minimálne tri hodiny času. Ak ste pracovali osem hodín denne, mali ste čo robiť, aby ste prišli skôr, než v okresnom meste zavreli obchody. A aby ste si v nich stihli aj vybrať. Bože, človeku sa až rozum zastavuje, ako sme ešte aj v deväťdesiatych rokoch zaostávali za civilizáciou... čože, my, Zápoľce boli diera na konci sveta, ale od Gašparova človek očakával viac. Dvanásť krámov s handrami, ale ak ste sa ráno rozhodli pre guláš s knedľou na obed a nevedeli ste si ju sami urobiť, musel vás takýto obed napadnúť iba v deň, kedy tú knedľu do tej ich o nič lepšej samoobsluhy od našej vozili. Rovnako to bolo s tvarohom alebo bryndzou. Pokiaľ ste neovládali rozpis mliekarov, pekárov a čo ja viem koho všetkého ešte, museli ste minimálne trikrát do týždňa zmeniť jedálny lístok. Takže, ak ste sa rozhodli podávať k šalátu dovtedy nevidané a veľmi inovatívne krabie tyčinky, pretože tak to vyžadoval recept, prešli ste najskôr trikrát samoobsluhu v dedine, potom zabehli štyri kilometre na bicykli do Gašparova, a napokon ste z receptu vyškrtli tie tyčinky. Špeciálny šalát, ktorým ste chceli prekvapiť priateľov, síce vôbec nebol originálny, pretože okrem krabích tyčínok v ňom chýbalo ešte aj to zvláštne korenie, o ktorom predavačky u nás ani v Gašparove jakživ nepočuli, ale vaši priatelia mohli pri návšteve obdivovať štós neprederaviteľných ponožiek od Číňana rastúci vedľa smetného koša, jednorazové šuštiaky z poľského trhu, na ktorých sa vám v najnevhodnejšej chvíli roztrhne šev, a novú vyrážku na rukách od tej báječne lacnej, hoci trocha syntetickej tureckej košeľe.

Trocha som odbočil, čo? Nevie mi niekto z vás povedať, či na dnes nehlásili dážd? Nie je práve jednoduché dozvedieť sa to, keď ste zavretí v cimre dva krát dva metre s jediným oblokom zamaľovaným na zeleno, ktorý sa navyše nedá otvoriť. Nijaká reakcia? Nevadí, chcel som vlastne povedať iba toľko, že Vincent Nevídaný nie je... dokelu, nebol nijaký sukin syn.

Nie, neuškrňajte sa. Iste veľmi dobre viete, čo to taká suka vlastne je. Nie- kto tak nazýva samicu psa a poviem vám, že byť tou samicou, pekne by ste ma urazili, pretože všetci veľmi dobre vieme, že keď ste Vincenta nazvali sukiným synom, nemysleli ste tým, že je potomkom psa. Jeho matku som síce nepoznal, ale nemyslím, že keď ste ho počastovali takým hanlivým označením, chceli ste znevážiť práve ju. Prosím? Že by som si na ňu mal pamätať? Tak to ste, páni, úplne vedľa. To vás niekto pekne obabral. Máte zlé informácie. Ak by som jeho matku poznal, asi by som o tom vedel. Mám to už síce v hlave mierne pople- tené, kto by to po desiatich rokoch vo Vincentovom pekelnom zámku nemal, he-hehe? Napriek tomu si myslím, že v tomto ohľade, koho som poznal a koho nie, mi pamäť ešte celkom slúži. Trvám na tom, že Vincentovu matku som ne- poznal. Volala sa Katarína? Vážne? Pekné meno. Také vznešené. Ako tá ruská cárovná. Vážne ju pripomínala? Bola krásna a odvážna? Tak to bol Vincent ur- čite šťastné dieťa, hoci sa tým nepochválil. Ale krásu po nej rozhodne nepode- dil. Asi sa podal viac na otca. Možno ho chcel Pán Boh potešiť, keďže mu ho vzal tak skoro, aby si ho pripomenul vždy, keď sa pozrie do zrkadla.“

„Odkiaľ viete, že umrel skoro?“

„Asi mi to povedal Vincent. Alebo nie? Keď tak nad tým premýšľam, páni, ja vlastne vôbec netuším, ako som k tejto informácii prišiel. Nejakou sa mi do- stala do hlavy. Asi mi to nakoniec ten Vincent predsa len vyklopil, nie? Mini- málné sa mi zdôveril, že si na svojho otca pamätá len matne. Tak som z toho vyvodil, že zomrel veľmi skoro, Vincent možno ešte ani nechodil do školy... sím? Presne tak to bolo? Fajn, to som naozaj rád. Keby ste mi dali tiket, zaškrtaal by som vám výherné čísla, možno by som z neho niečo vytrieskal, he-hehe.

Ale späť k téme. Nazvali ste Vincenta i jeho matku veľmi hanebne. Dúfam, že na to máte dôvod a že mi ho ozrejmite. Lebo urážať dokáže každý. Urážať bezdôvodne a bez pádných argumentov si dnes dovoľí kde-kto. Ľudskú arogan- ciu by ste mali, páni, pridať na zoznam civilizačných chorôb. Hneď za cukrovku,

obezitu a vysoký krvný tlak. Mali by ste ju liečiť. Ešte lepšie, keby ste proti nej spustili nejaký národný očkovací program. A štepili proti tomu už malé deti. Tak ako proti osýpkam. Aká to bola pliaga! A dokázali ste s ňou zatočiť. Takže by ste sa vážne mali zamyslieť, lebo epidemiologická situácia je zlá. Ak niečo neurobíte aj s tou samolúbosťou, pýchou a spupnosťou, zadusíte sa ňou ako vreckom z igelitu. Urážate chudáka Vincenta, aj jeho matku, a nemáte na to najmenší dôvod. Katarína bola určite veľká žena, ak porodila takého syna, akým bol Vincent. Ale nie tak ako tá vaša ruská cárovná... čo vlastne bola Nemka, dokelu. Vedeli ste to? Promiskuitná nymfomanská infantka, ktorá od roztopaše nevedela, čo so sebou... nerozchodila to vraj po sexe s koňom. Neuškrňajte sa, počujem ako dusíte smiech. Nevymýšľam si, tú klebetu šíria mnohé konšpiračné, ale podľa mňa predovšetkým zlé jazyky. Historici, a tým ja osobne verím viac, tvrdia, že ju sklátila mozgová mŕtvica. Mne je v podstate jedno, ako zgegla. Každopádne, tú ženu Katarína Nevídaná nepripomínala ani z mesiaca. Ved' ona položila život za ušľachtilý cieľ.“

„A to ako viete?“

„Vy máte, páni, dosť hlúpe a ešte viac zbytočné otázky. Kto vám ich písal? Nejaký praktikant? Stážista, ktorého odbijete s pánboh zaplať a on celý happy naškriabe za vás o polnoci aj správu z tohto výsluchu? Záleží na tom, odkiaľ viem, ako umrela Vincentova matka? Asi mi aj o nej porozprával neborák Vincent. Viete, on to nemal v živote ľahké. No napriek tomu sa dokázal ovládať a nastavoval ľuďom vlúdnu tvár. Nechrлил oheň a síru všade, kam sa pohol. Nepľúval nikomu do tváre. Neponižoval. Je pravda, že napriek železnému sebaovládaniu, aj on občas vypustil paru. Odľahčil si. Ale nikoho pritom neurážal. Urážka je najprimitívnejší prejav hnevu a Vincent by vami za to pohrdal. On nikdy nikoho nedehtonostoval. Ani mňa, hoci si to mohol dovoliť. Dal som mu na to nejednu príležitosť. Preto si nemyslím, že prehánam, ak tvrdím, že ma

mal svojím spôsobom rád. Že si ma dokonca obľúbil. Možno aj viac ako tie mizerné kaktusy.“

„Na to ste ako prišli?“

„Nuž, pravdupovediac, to neviem. Ale myslím si to. Čože? Ako som sa k nemu dostal? Vy máte teda otázky! Jednoducho. Cez inzerát. Ale nehovorte, že ste to nevedeli. Vy, pán dôstojník prvý zľava, čo sa vám občas mihne rukáv v kuželi toho oslepujúceho svetla, bohača, koľko wattovú žiarovku ste tam zakrútili, čo?“

„To neriešte.“

„Musím to riešiť. Vypaľuje mi zrak ako laserová gravírovačka. To musí byť minimálne stovka... tak vy, čo sa tam občas mihne vaša ruka, a na to dám krk, poznáte moju minulosť lepšie ako ja sám. Som si istý, že ste snorili, vrtali sa v nej, vyhrabávali detaily, pretože ste presvedčení, že som Vincenta schválne vyhládal. Pánabeka, zistili ste naozaj všetko? Aj to, že ešte ako pätnásťročný fagan som si na ulici špáral v nose? Obracal som sa pritom do výkladov. Nie? Nevedeli ste to? Aká tragédia. Vie o tom kde-kto. Je prinajmenšom čudné, že vy nie. Že vám to nik nevytáral. Naozaj som prekvapený...“

„Hovorte k veci!“

„Doparoma, trocha som odbočil, ale veď máme kopec času, nie? Teraz, keď je už po všetkom, niet sa kam ponáhľať. A ja som sa už náhlil až-až. Poviem vám, že mi, dokelu, ledva nohy stačili, tak som utekal pred tým sakramentským Vincentovým ohňostrojom. Čo ho to, prepánajána, pochytilo? Vari ho už načisto život omrzelo? Nech je tak, ale kde, dočerta, bral istotu, že omrzelo aj mňa?!“

„Takže vy tvrdíte, že ste nič netušili o jeho plánoch. Nevedeli ste, čo skrýva vo svojom, povedzme, divnom príbytku? Čo sa nám to tu snažíte nahovoriť?“

„Chcete zo mňa urobiť poondiateho kriminálnika? Ale to sa mýlite! Ja som totiž obeť! Len sa na mňa pozrite! Vyzerám ako kriminálnik? Ste doktor? Je

niekto z vás, došľaka, doktor?! Viem, že je. Tak nech si ma dobre prezrie a všimne si, že som príšerne unavený. Že sa mi trasú ruky. Že som nervózny. Ale len trošičku. Len toľko, ako človek, ktorého páli a svrbí celé telo. Pokožka, vlasy, chodidlá... Dokonca i pod nechtami mi tancujú tie mrchy vyšteklené! Sú ich miliardy! Pod kožou, v ušiach, nose, v svaloch, v zadku! Áno, aj v zadku, pán doktor! Sú všade. Pália a svrbia. Bože, tak vytrvale svrbia. Kedy ma prezriete, čo?!”

„Načo? Je celkom jasné, čo vám je. Boli ste priveľmi blízko, človeče. Nemyslím, že ste mali šťastie, ak ste prežili.“

„Kašlem vám na posraté šťastie. U Vincenta som si ho užil viac než dost. On mi dal nový zmysel života. Aspoň na chvíľu. Viete vy vôbec, čo to je? Bol som v období predtým, než som ho stretol, úplne stratený. Tri roky bez práce! Viete, čo je to nemať celé tri roky do čoho pichnúť? Viete si predstaviť, že tri roky ležíte v prenajatej izbe na prenajatej posteli, stokrát máte spočítané všetky trhliny v omietke na plafóne a nik vás nepotrebuje?! Teda okrem domácej, ktorá ale nepotrebuje vás, ale vaše poondiate peniaze! Poviem vám, bol som vtedy na samom dne. Zrejme len preto ma napadlo kúpiť si Trh práce – pamätáte si tie noviny? Jakživ som väčšie nevidel! Každý deň vychádzali inzertáty s ponukou práce na osemdesiatich troch stranách!“

„To bolo v deväťdesiatych rokoch.“

„Pravda, presne tak. Som rád, že nie som najstarší v tomto pochybnom kolektíve. Na začiatku 21. storočia už bol ten plátok trochu za zenitom, priznávam. Najväčšie časy slávy mal za sebou. Každý, kto sa trocha vyznal, už plával do nekonečných vln virtuálnej dimenzie. Aj trh práce tam objavoval nové možnosti. Ale stále bola veľká skupina takých, čo sa v neznámych a zradných internetových vodách veľmi nevyznali, alebo boli príliš konzervatívni a odmietali prekročiť tieň a bezpečie paliem na pláži. Na tých ešte stále číhali papierové

noviny. Veď, kde ľahšie ulovíte zadubenú rybu? V smradľavom stojatom rybníku alebo v uháňajúcej horskej bystrine?“

„Fíha, pán má literárne črevo! Vskutku prekvapivá metafora z vašich úst.“

„Rozhodne menej, ako keby vyšla z tých vašich, pán nadutý moriak. Pozor, aby ste pýchou nepraskli ako smradľavý mechúr, čo som ako decko vyťahoval z vianočného kapra a práskal na dvore medzi dlaňami. Musel som ho práskať na dvore, lebo ten smrad, čo sa z neho vyvalil, by sme z kuchyne nevyvetrali ani do Silvestra. Som si istý, že z vašej ctenej huby by vyšiel rovnaký puch. Takže, aj v roku dvetisíc plus polovicu inzertných novín zaberali ponuky obchodníkov s bielym mäsom. Sľubovali dievčatám prácu v nejakom posratom bare s nadštandardným zárobkom. Nadštandardný teda naozaj bol, bez pochýb. Nezriedka dostali aj prémie. Pohlavné choroby a bitku. A je to neuveriteľné, ale tí chumaji vždy niekoho presvedčili, že tak ako to napísali, presne tak to aj mysleli. Vtedajšie dievčatá boli veľmi naivné. A dnešné na tom, podľa mňa, nie sú o nič lepšie. Baby vždy snívajú o princoch na bielych koňoch. Ťažkej romantike. Dokážu byť tak nekonečne blbé. Keď už nemôžu stretnúť nijakého šľachetného kráľoviča na poriadne natrieskanej káre, tak aspoň chcú mať veľa peňazí. Na tony handier a šminiek, vďaka ktorým možno napokon nejakého katarského šejka predsa len zbalia. Alebo si aspoň užijú. Ženy sú diablovo plemeno. Márnotratné až strach. Všetkého chcú veľa. Aj sa im toľko dostáva. Napríklad násilia. A keď skáču na háčiky tým podlým kupliarom a pasákom, stále snívajú o tom, že sa ich násilníci a bezcitní Chuanovia Karlosovia Debilovia zmenia v Monacké kniežatá. A ony v princezné Diany. Kráľovné srdc. Pcha! To majú z tých prihlúplych telenoviel, čo si každý deň púšťajú. Z tých presladených amerických grcov o ešte presladenejších amerických snoch. Keď starý dobrý socík treskol dvermi a nám sa sem v deväťdesiatych rokoch napakovalo to dallasácke svinstvo, hltali sme ho, div, že sme sa ním nepodusili jak králiky na smotane. Miesto kvalitnej kinematografie a osvety nám do obývačiek vtrhli

americký ropní miliardári a ich ženušky vo voňavých zlatých klietkach, chudobné a mierne zaostané krajčírky, čo neskôr dobili svet, a kvantum debilít, nad ktorými sa súdnemu človeku až rozum pozastavuje, ako to niekto vôbec môže vymyslieť. A načo. Pilčerová, Lindstrémová a iné ovácie na lásku sú tiež poriadne sedatívne stupidity. Ľudia sú po nich krotkí. Zasnení. Trpezliví. V očakávaní svojho životného zázraku. Ochotní kadečo strpieť a vydržať, však raz bude lepšie! Raz príde aj ich chvíľa! A potom bude dobre. Všetko bude v poriadku. Čerta starého bude! Dávajú tie hovadiny od rána do večera na deviatich z desiatich kanálov na káblovke. Servírujú to ľuďom zadarmo a tvária sa, akú im robia službu. A my, mamlási, sme im vďační. Hltáme to jak porno-kurvy semeno. A tvárime sa pritom zrovna tak blažene!

Chichúňate sa, počujem vás, nemyslíte si, že nie, uši mi ešte slúžia veľmi dobre, ale je mi jedno, že som vám na smiech. Viem o tých sračkách svoje. Najskôr to beriete ako totálnu kravinu a púšťate si ich len ako zvukovú kulisu pod žehlenie alebo zalievanie kvetov. Párkrát sa pri nich naobedujete a oboznámite sa tak aj s vizuálnou stránkou Esmeráld a Pedrov. Celkom nezáväzne. Po dvadsiatich dieloch začnete obracať hlavu k obrazovke vždy, keď idete okolo. Neskôr si pritom na minútku aj sadnete. Potom začnete odbiehať od umývania dlážky a každú chvíľu vypínate vysávač, aby ste počuli dôležité pasáže. Po päťdesiatej časti si v čase vysielania ďalších dielov neplánujete nijakú robotu a nadávate, keď musíte zdvihnúť telefón. Na záchod odbiehate počas reklamných blokov. Odrazu máte málo času, nič nestíhate. Musíte sa predsa dozvedieť či si Diego zoberie Máriu, či sa Chuana rozvedie s tým idiotom Pablom kvôli Rebeke, či si Izabela chudobná ako kostolná myš konečne spomenie, že je vlastne Patrícia a že bola kedysi vydatá za úchvatne bohatého Rodrigéza, ktorého ulovila tá odporná nenažratá Mercedes... Ale to nie je to najhoršie. Na tých poondiato nekonečných love story je skutočne nebezpečné celkom iné svinstvo. Oni totiž ľuďom systematicky vymývajú mozgy! Odrežú vás od reality ako perverzný

vrah kábel od telefónu. Nieкто by to mal zakázať. Alebo púšťať až po polnoci s označením neprístupné do šesťdesiat rokov. Nejaká starena pri umývaní hajzlov v bare určite nečaká na vyslobodenie rozprávkovbo bohatým Alessandrom Calderónom s dvanásťciferným kontom, ktorému zaručene padne do oka, len čo vstúpi do dverí.“

„Brazílske a argentínske telenovely u nás už dávno nik nevysiela.“

„Ale turecké áno. A počkajte, až dorazia tie z Bollywoodu. To budú skvosty. Možno konečne zmizne to tridsaťročné americké seriálové svinstvo. Lebo zatiaľ ho z tých vašich nablýskaných plaziem, čo nemajú ďaleko od plátna v kinosále, ešte nič nevytlačilo... Dost' zreteľne sa včera večer z chodby ozývala zvučka tých vydlabaných priateľov.“

„Keď si priplatíte, pustíme vám kvalitnejšiu zábavu. Všetko je o peniazoch.“

„To sedí. To máte recht. Ako tie poondiate ponuky práce. Chcel som len povedať, že dve tretiny toho hrubizného plátku boli kvôli podvodným inzerátom zbytočné. Mohli to cenzurovať, kripli nenažratí! Ale to prrr, to sme tu mali štyridsať rokov. V demokracii sa nič cenzurovať nebude. Ani keď to ohrozuje spoločnosť a jej mravný vývoj. A potom sa tu topíme v hovniach, aké by nevyšrali ani dinosaury. Ale čo mňa je už po tom. Topte sa ďalej, keď neviete zatiahnuť dekel na žumpe.“

„Vráťme sa k tým novinám.“

„Moja reč. Skrátka, ďalších tridsať strán v tom mizernom plátku odhadujem na inzeráty podvodníkov, ktorí zinkasujú sprostredkovacie provízie a viac neuvidíte ani ich, ani robotu. No a zvyšok toho galimatiášu, v ktorom ste sa museli sakramentsky dobre vyznať, aby ste nepretelefonovali aj gate, alebo si nezodrali topánky, boli inzeráty pre ľudí ako ja. Slušných a chtivých pracovať, ale nie zodrať sa. Očakávajúcich za svoj výkon primerané ohodnotenie a nie nejakú posratú almužnu vo výške minimálnej mzdy. A keďže takéto kritériá

splňali len ponuky voľných pozícií riaditeľov čohokoľvek, čo vám zide na um, musel som starostlivo vyberať ponuky, ktoré sa mojím predstavám aspoň čo najviac približovali. Ono to tak bolo vtedy a verím, že je to tak aj dnes, keď sa ten plátok presunul do virtuálneho medzipriestoru. Bud' núkajú málo roboty, alebo málo peňazí. Alebo oboje. Takže si veľmi dobre rozmyslite, nakoľko vám to ničnerobenie lezie na nervy.

Prehraboval som sa vtedy, v dvetisícôsmom to tuším bolo, v tých hrubo a tenko vytlačených riadkoch prehádzaných podľa čudného poriadku so zarámovanými políčkami celé tri dni. Nekresťansky dlhý čas! Chytalo sa ma zúfalstvo. Riadky sa mi mihali pred očami a domáca mi odmietala poskytovať ďalšie mince na telefónny automat. Poslednú som zohrieval v dlani vyše polhodiny rozhodnutý minúť ju iba v prípade absolútnej tutovky. Stavil som na ňu všetko. Celú moju budúcnosť! Mala pre mňa cenu života.“

„Odvážne tvrdenie. Trúfalé!“

„Á! Zakrkal Pán Urážajúci. Vy ste asi nikdy nemali existenčné problémy, čo? Nie, neodpovedajte, nemusíte. Neočakávam vašu pripečenú odpoveď. Vypúšťate z huby jednu kravinu za druhou. Ešte ste ma ničím neprekvapili. Azda bude lepšie, ak vás ani nepustím ku slovu.“

„V dvetisíc ôsmom roku už telefónne automaty neboli. Posledný ktosi vyhodil do vzduchu v deväťdesiatom ôsmom, ak si spomínate.“

„Vážne? Ale bola to sila, to vám poviem.“

„Spravilo to na vás dojem?“

„To si píšete, že áno. A nielen na mňa. Som presvedčený, že tá explózia zanechala silnú emóciu aj vo vašich gebuliach. Tak sa netvárate, že som jediný, kto na ten čurbes okolo telefónneho automatu na Gánku nevie zabudnúť. Bol to výbuch storočia. Prvé miesto v rebríčku výbuchov v strednej Európe. Tie vaše nevypláchané sánky vám isto padali poriadne hlboko, keď ste sa hrabali vo

fotkách v zaprášených spisoch v policajnom archíve. To už nik nezopakuje. Či sa vám to páči, alebo nie.“

„Pokračujte, hovorte, povedzte nám o tom viac. Vy ste tam boli, my nie. Nič neprekoná osobnú skúsenosť. Zdvihnite nás zo stoličiek!“

„Ak sa chcete dvíhať, použite na to svoje nohy. Na vaše poondiate rite sa ja môžem zvsoka... viete čo! A neodbočujte od témy. Vari vás už nezaujíma, ako som na Vincenta natrafil? Vy ste sa ma na to pýtali, tak neodbiehajte, neprekrúcajte, nerobte mi v hlave bordel! To z duše nenávidím. Najskôr dokončíme jedno a potom začneme druhé.“

Takže, po polhodine listovania v tom inzertnom plátku mi padol zrak na inzerát celkom obyčajného znenia. Nič nápadné. Výnimočné. Chlapík hľadal skúseného záhradníka do zimnej záhrady. Ukrýval sa pod anonymným sedemciferným telefónnym číslom. Už vtedy mi mohlo napadnúť, že to nebude celkom s kostolným poriadkom, ale kto by sa nad niečím takým zamýšľal, keď je v sračkách? Poviem vám, čo zišlo na um mne; že ten chlapík má neuveriteľné šťastie, že som natrafil na jeho nevýrazný inzerát! Ten čudák Vincent, prirodzene vtedy som netušil, že sa volá Vincent, mi ponúkal ubytovanie, stravu a príjemnú spoločnosť v čaro krásnom tichu vidieckej samoty. Dnes si myslím, že to s tým čaro krásnym tichom trochu prehnal. O peniazoch nepadlo v inzeráte ani slovo. Len maličká formulka v závere „kvalitu ocením“. To mi v tej chvíli celkom stačilo. Povedal som si, ten prekliaty sedemciferník mi spadol zo samého neba! V takýchto chvíľach som ochotný uveriť aj v existenciu Boha.“

„Mali ste radšej uveriť v existenciu diabla, človeče.“

„Vy neprestanete? Viete vy, študované kotrby, že skákať do reči je neslušné? Nemôžem uveriť, že sa vám na tých nablýskaných akadémiách nedostalo poriadnej výchovy. Načo, došľaka, tie inštitúcie vlastne sú? Ste z dobrých rodín, máte panské školy a neviete, čo sú posraté spôsoby?! Ak chcete, aby

som hovoril ja, vy musíte držať huby. Je to jasné? Tak chcete, alebo nie?! Teraz hovorte! Teraz mi odpovedajte!“

„Pokračujte, prosím.“

„Oho-hó... pokračujte, prosím. Nič viac a nič menej. Tak sa mi to páči. Viete, naozaj potrebujem vedieť, či dnes nemá pršať.“

„Vy sa o ten dážď nejako zaujímate! Prvé, čo ráno poviete, je, vraj, aké hlásia počasie a či bude pršať. Čo to máte s tým dažďom?“

„Nemám ho rád... Teda, domácej neušla moja povznesená nálada. Odrazu mala naponáhlo. Rozhodla, že sa vystahujem. Najlepšie hned. Keď tak nad tým s odstupom času premýšľam, mal som si už dávno všimnúť, že som jej v tej pondiatej cimre jednoducho zavadzal. Každý večer umývala kľučky od spotených papáč lukratívnych záujemcov o môj kvartír. Striehli naň ako pažravé hyeny. Nedočkavé supy. Tak sa to hovorí, či nie? Aj keď vôbec nerozumiem, prečo. Kto, kedy a kde vzal právo nazvať hyeny pažravými? Ako vieme, že supy sú nedočkavé? Priradujeme zvieratám ľudské vlastnosti, ale to je len ďalší dôkaz o našej sprostote a úbohosti. O bohorovnej nadržanosti, ktorá z nás prekypuje nekonečnou pýchou. Pritom nevieme o tých prekrásnych tvoroch skoro nič. Fakty, páni, to je jediné, o čo sa môžeme opierať. Všetko ostatné je plodom našej nepokornej domýšľavosti. Náhodou som zalistoval v encyklopédii, čo som kedysi zabudol vrátiť do knižnice a oni ju nepýtali, tak mi zostala. Zvieratá by sme mali rešpektovať. Už len preto, že sú lepšie ako my. Zabíjajú len v sebaobrane alebo od hladu. Neublížujú len tak, pretože sa im práve chce! Teda, okrem šimpanzov, ktoré zo sociálnych dôvodov bez mihnutia oka zlyncujú vlastnú krv. Ukameňujú aj svoje mláďatá a tie, na oplátku, v dospelosti neušetria ani svoje matere. Ale šimpanzy sú len výnimka, ktorá potvrdzuje pravidlo. Majú pre svoje kruté a zákerné správanie relevantný dôvod - sú už len krôčik za nami. Sú nám v päťach, najbližšie zo všetkých. A až nás dostihnú – bože, nie, vážne by som nechcel byť pri tom. Planéta opíc nie je až také sci-fi. Verte mi.

Zvyšok živočíšnej ríše je, našťastie, ďaleko za vyspelým, no krutým mozgom človečieho druhu. Sú prostí a neskazení. Úprimní. Predvídaví. Nesúdia nás. Páni, máme sa od zvierat čo učiť! Len si predstavte, že by niektoré z nich zahlobilo niečo ako: si pažravý ako človek! Nie, neurážajú nás. Jediné o čo im ide, je prežiť vedľa nás. Jednoducho prežiť. Nič viac. Majú to zakódované v génoch rovnako ako my, páni. Ale tým sa akákoľvek podobnosť končí. Iste, občas sa aj v zvieracej ríši niečo zvrhne, štatistiky nepustia. Všetko na tomto svete je len bohapustá chémia. Niečo sa s niečím dá dokopy, niečo, čo sa skombinovať radšej nikdy nemalo, ale stáva sa. Prihodilo sa to predsa aj nám. Darwin to nazval evolúciou, ja tomu hovorím omyl prírody. Alebo Stvoriteľa, pre tých čo veria v Boha. Ako kto chce. Isto už svoj nerozvážny čin stokrát oľutoval, to mi verte. Mýliť sa je ľudské, on si to ale nemôže dovoliť. Mal to predvídať, je predsa Vševediaci. Ale asi napokon až taký vševediaci nie je. Trochu ste si ho zidealizovali. Viete, čo si myslím? Že Najvyšší vôbec netušil, čo za svinstvo je chémia. Čo za kurvu to je, keď si ju nachvíľu prestane všímať.

Ale to je celkom iná téma. Kvôli nej ste ma sem asi nedovliekli. Ak ešte môžem niečo dodať, všimol som si, že niekomu z vás povolili nervy a zacapil tú úbohú muchu, ktorá nás všetkých už nejakú tú chvíľu obťažovala. Ešte pred chvíľou vytrvalo bzučala, tresk a odrazu je ticho. Nemyslím, že iba zaliezla a zaspala. Nieko z vás ju pekne krásne rozmliaždil. Trocha prehnaná reakcia na zopár otravných náletov. Ale čo už. Nikto z nás nie je bez chyby. Ale nemuseli ste to robiť. Všetko sa dá riešiť nenásilnou cestou. Kompromisom, páni. Myslite si, že som chrapúň, grobian, lebo je to možno pravda. Že som nebezpečný človek, možno terorista, čo poviete? Myslite si o mne, čo chcete. Nezaujíma ma váš názor. Ale rád by som vedel, či náhodou nespýchne. Dočerta!

...a ozaj, viete, čo som v tej mizernej encyklopédii vlastne zistil, páni? Nie hyeny sú pažravé a lenivé, ale levy. V skutočnosti svorka hyen uštvie gazelu a vtedy nastupuje na scénu lev, ktorý až doposiaľ vyvalený v tráve čakal.

S levicami zožerú, čo vládzu, a čo zostáva hyenám? Iba zobďaleč striehnuť s vyvalenými uslintanými jazykmi, či im niečo zvýši. To tvrdila encyklopédia. Avšak v Divočine, ktorú dávajú na NCK každú sobotu päť minút pred pol šiestou, sa dušovali, že sú lenivé hyeny. Ale keď chcú, sú vraj natoľko šikovné, že neuštvú iba gazelu, ale i samotného leva. A nielenže ho uštvú, oni ho bez pardonu zožerú. Samozrejme, iba keď ich našťve. Viete, páni, čo naserie svorku hyen? Ja vám to poviem. Keď vidia, že skupine levov sa podarilo uloviť peknú antilopku a nechcú sa jej dobrovoľne vzdať. To nie je môj názor. To tvrdia tí tiežodborníci z telky. Dokelu, mali by sa dohodnúť, ako to s tými hyenami je.“

„A čo nám poviete na tému nedočakavé supy?“

„Zabávate sa, hm. Váš hurónsky rehot isto počuť až na vrátnici, tak veľmi som vám na smiech. Nič iné som od vás ani nečakal. Ja vás nepotrebujem. Keď zgegнем na tejto stoličke priamo pred vašimi očami, bude to váš problém. Nie môj. Ja už nemám nijaké problémy. Až na to prekliate svrbenie. Vy potrebujete napísať protokoly, zápisnice a kadejaké iné voloviny. Vy sa budete v noci budiť s obavami, keď sa vonku zablyсне, či nenadišla vaša posledná hodina. Tak nech sa páči, zabávajte sa ďalej, lebo neviete, koľko času vám zostáva. A ja vám to neprezradím. Nič proti vám, ale tiež sa chcem pozabávať. Tam hore. V nebičku. Budem sa rehotáť, dusiť sa od smiechu a vy sa budete dusiť tiež. Ale od strachu.“

„To stačí, pane. Oni to tak nemysleli. Chceli iba odľahčiť napätú atmosféru. Všetci sme teraz trochu nesvoji. Nervy máme na dranc. Ospravedlňujem sa vám za všetkých.“

„Takže, ozval sa šéf! Teší ma. Síce neskoro, ale nakoniec ste sa predsa len predstavili. Svojským spôsobom, len čo je pravda. Mená tu asi pre nikoho veľa neznamenujú. Nemáte spôsoby, páni. Nemáte nijaké poondiate spôsoby. Neťahate Vincentovi ani po päty. Ani po nechty na nohách. Je mi z vás zle. Nijaké spôsoby...“

O supoch neviem nič. Mimochodom, ani o dnešnej predpovedi počasia. Nič, čo by ste nevedeli aj vy. Ani o nedočkavých supoch. Od rána som nič nejedol, doparoma, presne ako vtedy. Nenájde sa tu niečo pod zub? Človeku sa lepšie rozpráva, keď si trocha hubu pomastí.“

„Vráťme sa k deviatemu augustu roku dvetisícosem!“

„Ďalší hlas. Stále nové hlasy. Šéfe, aký veľký je ten váš mančaft? To by ma vážne zaujímalo. Je tu minimálne dvadsať uší, a ani jedno nezačulo, že odsúdený má posledné želanie! Som hladný! Od rána som nič nejedol! Nič?“

Tak dobre. Pamätám sa, že poludnie sa vtedy približovalo míľovými skokmi. Wau! Pekný výraz. Neviem, prečo mám dojem, že ani nevyšiel z mojej huby. Tuším mi ide karta, hehe. Však aj vy ste to pred chvíľou tvrdili. Skúsím ešte niečo. Čo takto „mestský virvar bol neznesiteľný“. Čo je? Nemáte zmysel pre umenie? Pretože pekne rozprávať umenie rozhodne je. A ja som sa mu priučil až u Vincenta. Ale kravu štekať nenaučíš. Takže základy sú nepochybne vo mne. On ich iba objavil a rozvinul. Pomohol im na svetlo sveta. To bola ďalšia Vincentova prednosť. Vedel v človeku, v ktoromkoľvek, nájsť jeho podstatu. Jeho dobré ja. Lebo, či chcete, alebo nie, v každom z nás je dobro i zlo. Ide o to, čoho v sebe nájdete viac. Aj vo vás by sa Vincent prehrabal. V každom jednom z vás. Ide o to, či o to niekto stojí. Či by mu ktosi vôbec poďakoval. Lebo sa obávam, že na to, čo by vo vás našiel, by nikto radšej natrafiť nechcel. Tak veru, páni. Dobro a zlo je v každom z nás. Záleží iba na tom, čo objavíte ako prvé. Všetci sa v určitom veku začneme hľadať. Kto sme, čo sme, kam patríme. Kam sa máme zaradiť. Niekomu stačí, keď zistí, že mu bolo fajn, keď odtrhol muchas krídla. Potom ho už nezaujímá, aký je to pocit, keď nájde na chodníku natrieskanú peňaženku s občianskym preukazom a vráti ju nešťastnému majiteľovi. No, schválne, nehovorte mi, že by ste si tie peniaze nenechali a peňaženku nehodili do koša. Možno by ste speňažili ešte aj občianku. Najlepší z vás by zanesli prázdnu peňaženku do strát a nálezov – funguje to ešte vôbec? Ale

peniaze, páni, peniaze by nevrátil nikto z vás. Klamal by som, keby som tvrdil, že ma to pohoršuje. Že vášmu konaniu nerozumiem. Veľmi dobre vás chápem. Ja by som spravil to isté, hoci peniaze mi u Vincenta boli tak na dve veci. Aby som vedel, že aj tie diablove papieriky na tomto svete jestvujú, a aby som nezabudol, ako vyzerajú. Napriek tomu, keby som v supermarkete našiel na pulte peňaženku pani Bielikovej, jednej z mála našich vzdialených susediek v tom ľudoprázdne, ktorá v nej zvykla nosievať celý dôchodok, a páni, videl som neraz, že nebol malý, zobral by som ju. Celkom isto. Pretože je to normálne. Deväťdesiat percent ľudí to pokladá síce za nemorálne, ale každopádne normálne. A tých zvyšných desať percent to síce za normálne nepokladá, ale ten pocit, keď tie zasrané peniaze s cudzej peňaženky vyberajú, by nevymenili za nič na svete. Na tomto svete je to tak. Čo schváli väčšina, to je v poriadku. Je to zákon svorky. Prostej živočíšnej svorky. A páni, myslite si o sebe, čo chcete, nikdy nebudete nič viac ako poondiatí príslušníci poondiatej svorky. Poondiate zvieratá.“

„To stačí! Pokračujte k veci!“

„Vám sa to povie, ale kde som prestal? Aha... Teda hukot, vrava a klaksóny sa miesili so všetkými smradmi, akými mesto môže páchnuť pri tridsať stupňovej horúčave. Vysmiati šťastní ľudia ležérne plávajúci okolo výkladov supermarketov a prepychových butikov mi totálne liezli na nervy. Zachmúrené ksichty nič nestíhajúcich biznismenov v naleštených limuzínach uviaznutých v smradlavej zápche ma napínali na zvracanie. Práve tak aj špinaví žobráci na rozpálených chodníkoch. Flákači s uhýbavými pohľadmi z anonymnej chladnej tmy podchodov. Priznám sa, že z tých mi bolo zle preto, lebo som sa obával, že by som mohol dopadnúť rovnako. Všade vôkol mňa bol iba bezhraničný bordel a ja som sa v ňom šiel zadusiť. A tak, keď sa mi naskytla príležitosť zmeniť vzduch, nemienil som ju prepásť.“

V remesle som sa vyznal... nezveličujem, neprerušujte ma! Nech to už mám za sebou. Vy musíte byť doma na večeru, nie ja... Dofrasa s vami. S vašimi večerami! S domovmi, s manželkami! Dofrasa so všetkým! Nič už nemá zmysel. Načo tu sedím?! Dofrasa aj s Vincentom Nevídaným. S posratým životom. Už mi je lepšie, vážne. Môžeme pokračovať.

Vyučil som sa za záhradníka na učilišti, ale nikdy som to nerobil, ak nerátam občasné potulky po otčimovej záhrade v Zápoľciach a polievanie begónií na balkóne. Tuším som zopár krát prihnojil jahody... Áno, a určite som pravidelne na jeseň rýľoval zemiačniko... A čo som sa vyplel buriny! Odnášal som ju spolu s kameňmi na fúriku. Nedá sa povedať, že by som sa nenadrel, ale celkom isto som tam netrúvil väčšinu svojho voľného času. Napriek tomu si dovoľím tvrdiť, že som sa záhradkárčeniu upísal. Zeleň ako taká ma vždy fascinovala. Zbožňujem vôňu čerstvej zeminy, tisícokrakých kvetov..."

„Takmer ste ich voňali odspodu.“

„To nebol dobrý vtip, páni. Ale poďme ďalej. Mám za sebou tri roky záhradníckeho učilišťa, a to už je, myslím, presvedčivý dôkaz o mojej kvalifikácii. A tak som dlho neuvažoval. Vlastne som konal okamžite. Odrazu som mal totiž pocit, že ak rýchlo nevytočím tých pár nenápadných telefónnych čísel, stratím životnú šancu. Sú na svete situácie, ktoré vyžadujú konkrétne, správne a najmä včasné riešenie. Ak nezareagujete ako treba, býva to pred vlastným svedomím neospravedliteľné. A to vie byť poriadna mrcha. Mali ste niekedy výčitky svedomia, páni? No, o tom by som s vami mohol asi dlho polemizovať. V prvom rade by som vám musel vysvetliť, čo to svedomie vlastne je. Ja výčitky svedomia poznám až príliš dobre. Veru hej. Celé roky som ich dennodenne stretával. Prekérna záležitosť. A tak som vytočil tých desať šťastných čísel..."

„Hovorili ste o sedemmiestnom čísle!“

„Naozaj? Je to možné. Nie je jedno, či bolo to poondiate číslo sedem alebo desať ciferné? Mne to teda jedno je. Ale keď to vravíte, naozaj si spomínam,

že som si vtedy tuším s uspokojením uvedomil, že tých čísel je sedem. Bolo to dobré znamenie. Sedmička je šťastné číslo a to ma utvrdilo v presvedčení, že čokoľvek v ten deň urobím, musí sa mi podariť. So značnou dávkou sebaistoty som vyčkával, kým na druhom konci linky zodvihnú slúchadlo.“

„Predpokladám, že ste sa dočkali.“

„Presne tak, pane, na rozdiel od tej poondiatej predpovede počasia, ktorej sa z vašich úst asi nedočkám nikdy. Slúchadlo zodvihol sám Vincent Nevídaný. Aspoň to tvrdil a ja som nemal dôvod neveriť mu. Veľmi kultivovane sa ma opýtal, s kým má tú česť a ja som mu nemenej zdvorilo odvetil. Veď som si bol istý svojím šťastným dňom. Rozprával som uvoľnene, bez zvyčajnej nervozity a tak rozhovor nemohol dopadnúť inak než pozitívne. Vincent ma pozval k sebe, najskôr na skúšobnú dobu. Spamäti mi vymenoval všetky autobusy, ktorými sa k nemu dalo dostať, čo nepochybne svedčí o jeho nadpriemerne vyvinutom pamäťovom intelektu... Ále, čo to vidím? A ja že ste tú moju pomastenú hubu prepočuli. Poviem vám, pane, keby tu u vás všetci boli ako vy, to by sa vám sem tí gauneri sami hrnuli...“

„No, aby ste nás neprechválili, nedáme vám ku káve cukor. Popravde, cukor sa minul už minulý piatok, takže nie ste jediný, kto ho nedostal.“

„Teraz neviem, či očakávate, že vám poďakujem. A neviem, či očakávate, že vám poďakujem za to, že mi ušetríte zuby alebo za to, že ste ma povýšili do privilegovanej kasty policajtov a štátnych úradníkov, ktorých spája, že od minulého piatku nedostali ku káve cukor. Myslím, že oboje je mi akurát tak na prd! Aj tá káva je, len tak medzi rečou, naprd.“

Poviem vám, že z tejto kávy sa mi akurát zdvihne žalúdočná kyselina. Niežeby sa mi nedvíhala po každej káve, ale z tejto mi vybehne do krku mimoriadne razantne. Je prinajmenšom zvláštne, koľko ľudí nedokáže uvariť posratú kávu. Mám na mysli ozajstnú kávu. Nie žbrndu, akú väčšina ľudí, vrátane vás, súdiac podľa toho, čo ste mi priniesli, dennodenne lahodne usrkáva a tvári sa

prítom ako dve sekundy pred dosiahnutím orgazmu. Lebo nasypať do šálky za lyžicu mletej kávy a zaliať vriacou vodou nie je nijaké umenie. Ale keď to spravíte, neznamená to, že viete urobiť kávu. Pozrite sa na tú svoju! Nijaká pena. Nijaká farba. Nijaká chuť. Nijaká vôňa. Myslím, že ten, čo má túto kávu na svedomí, šetrí na značke. Kupuje veľké balenia síce tej najlacnejšej, ale tiež najhnusnejšej kávy. Prvá chyba. S vodou ste to tu asi tiež nevyhrali. Možno už z vodovodu vyteká tmavšia než tá káva, a keďže nie je možné vypiť ju samotnú bez toho, aby vás nenatiahlo, tak ju dochucujete namiesto sirupu kávou. Ste už predsa veľkí chlapi a tí malinovku nepijú. Tá je len pre malé decká. Myslím tiež, že dotyčný varič kávy si na dôvažok poplietol ešte aj pomer ingrediencií. Základom tohto nápoja je káva, nie voda. Odkážte mu to.

No, aspoň, že vám došiel cukor. Na kyselinu je najhorší rafinovaný biely cukor. Chuť, ktorá sa vám rozloží v hube desať minút po dopití kávy, nie je zrovna z tých príjemných. Avšak chuť po káve s cukrom je oveľa horšia. No, ak to môžem posúdiť po pár gľoch, chuť, ktorá sa mi rozhostila na jazyku po vašej káve, sa nepodobá na žiadnu z tých, ktoré som doteraz poznal. Ale ako sa hovorí, darovanému koňovi sa na zuby nepozerať. Takže, môžete mi doniesť ešte jednu, prosím?

Máte neuveriteľne malé poháriky. Tieto plastové kraviny nie sú na kávu práve najvhodnejšie, to mi verte. Káva sa má servírovať do skla alebo porcelánu. Okrem iného aj preto, aby nemala túto odpornú umelú pachuť. Ale tiež preto, že keď robíte kávu, ako sa patrí, a zalejete ju vriacou vodou, pohárik sa v lepšom prípade iba skríví. V horšom roztopí. Samozrejme, že keby jedinou chybou pri príprave kávy boli plastové poháriky, bol by váš kuchár majster svojho remesla. Dúfam, že vie robiť aj niečo iné. Veď ani Vincent Nevídaný nevedel spraviť kávu a predsa bol génus. Z tej jeho by ste sa celkom isto pokadili, a to už máte nejaký tréning. Ale jemu to zasa páľilo v iných disciplínach, takže

vysrať sa na nejakú poondiatiu kávu. Ale tuším som vám ešte stále nedopovedal, ako som k nemu vlastne prišiel, čo?”

„Veru nie.“

„Nuž, po onom spomínanom telefonáte som neváhal ani sekundu. Veci som mal zbalené skôr, než by ste napočítali do troch. Nepreháňam, veľa som si toho nebral. Popravde som toho ani veľa nemal. Všetko, čo malo nejakú hodnotu, som dávno predal. A keďže som potreboval nejakú korunu aj na cestu, prv než som došiel na zastávku, zbavil som sa aj zvyšku krámov. Pod cenu, prirodzene. Dodnes ma to, prepáčte za výraz, serie, ale keď má človek naponáhlo, nemá čas na zbytočné handrkovanie. Autobus som stihol len tak-tak. Bol prázdny a tak som sa zložil za šoférom. Šípil som trocha, kde mám vystúpiť, ale tie miesta som si vybavoval už len veľmi matne, a oblievali ma smrteľné poty, že prepasím zastávku a životná šanca bude v keli. Mohol som sa síce opýtať vodiča a aj som to v krajnom prípade hodlal urobiť, ale sotva by som sa dočkal odpovede. Bol to presne ten týpek, akých nemám rád. Nadutý, s mäsitým červeným ksichtom, zrkadlovkami a pirátskou šatkou na hlave.. stavím sa, že vo voľnom čase brázdil krajinu na čele pekelných anjelov. Ešteže mal tie okuliare a nevidel som mu do očí. Som presvedčený, že ten by ma bol schopný zabiť pohľadom.“

„Tak to by prekonal aj Vincenta. A ten sa v remesle inak vyznal!“

„Na vaše rýpavé poznámky nik nie je zvedavý. Ja určite nie, ak mám hovoriť za seba. Budem preto pokračovať, akoby ste nič netresli. Hodiny sa míňali, krajina pustla a ja som na vlastnom zadku cítil, ako sa postupne mení kvalita vozovky. Ale tomu diablovei za volantom ani nenapadlo prispôbiť jej jazdu. Našiel na tej mizernej ceste každú jamu. Nečudoval by som sa, keby do cieľovej stanice dorazil bez tlmíčov, výfuku, s rozhasenou geometriou a dierami v podvozku. Dám krk na to, že na tom svojom „čopri“ z druhej ruky obchádzal výmole na sto kilometrov. Dobré viem, ako to s týmito pekelnými frajermi je! Akí sú

títo modloslužobníci hákliví na svojich dvojkolesových bôžikov. Nedajbože sa ich dotknúť a zanechať na laku odtlačok prsta! To by ste si pekne odskákali. Zažil som to na vlastnej koži, takže viem, o čom točím. Kempoval som vtedy na Rudline. Bol som v tom mizernom kempe pri priehrade, keď tam mali títo čopercikristi zraz. Dorútili sa tam ako povodeň, povozili pipky zo stanov, spili sa jak telce a osúložili všetko, na čom našli dieru. Jedného som našiel, ako to búši do otvoru po vypadnutej hrči na dverách. Na druhý deň tie prasce s rovnako ohromujúcim rachotom odtiahli. Zostal po nich len bordel a rozvrátené manželstvá. Ale kým tam tú spúšť konali, mohli sme sa všetci kochať ich maškami. Akýsi chlapík, no dobre, priznávam, bol som to ja, sa dotkol nablýskanej nádrže na jednej z mašín. Neskutočne ma lákal jej zamatový lesk. Isteže, radšej by som sa na tej trojkolke rovno previezol, ale mne ku šťastiu netreba veľa, a tak mi stačilo aspoň opáčiť si tú železnú nádheru. Jej majiteľ, čo dovtedy, bohuprisahám, vyzeral, že sprasený po opici tvrdo spí na drevenej lavici za stolom, okamžite vyskočil na rovné nohy a veruže som už skoro nemal ani ruku, ani ksicht. Poviem vám, že som sa v tom autobuse neodvážil chytiť ani rukoväť na sedadle, čo by mi značne pomohlo udržať rovnováhu pri tej pekelnej jazde a nevyvaliť sa do uličky. Bol som si istý, že ma pozoroval v spätnom zrkadle a keby som to spravil, zastavil by, nahádzal by mi na papuľu a leštil by som tú opierku, až kým by som ju nezodral. Ako som tak nad tým uvažoval, dochádzalo mi, prečo som v autobuse jediným pasažierom.

Stmievalo sa potvorsky rýchlo. Ale načisto sa mi pred očami zatmelo, keď autobus zastavil uprostred ničoho, dvere zasyčali a pekelný anjel už bez zrkadloviek - veď čo by v nich v tom šere videl, mi oznámil, že vystupujem. Neprotestoval som. A hoci som nijakú zastávku nevidel, bez slova som vypadol. Ledva som to stihol... Ešte som nezostúpil z posledného schodíka a už som počul, ako ten prekliaty satan zatvára dvere. Vzápätí autobus zmizol v kúdoloch prachu, akoby som ním ani nikdy neprišiel. Viete si predstaviť, ako som skamenel, keď

som sa poriadne rozhladol? Ako ten pätník, pri ktorom som vystúpil. Samota, šum obilia a kukurice, horiaci horizont a hustnúce šero mi rozohrávali všetky nervy v tele a nebolo to, na môj veru, ani trocha príjemné. Ani neviem, prečo som dávno zmiznutému autobusu zamával na rozlúčku, ale zrejme v tom mala prsty prozreteľnosť. Každopádne sa mi toto ošúchané gesto vyplatilo. Odrazu sa totiž opäť zdvihol prach a na hradskej sa zjavila taká stará herka, ani neviem, čo to bolo zač, ale určite mala viac rokov ako jej majiteľ a môžete trikrát hádať, kto v nej sedel! Vincent Nevídaný bol, prirodzene, presvedčený, že mávam jemu, a ja som mu to nevyhováral. Ledva si ten zvrátený prach začal sadať na moje topánky, už tej rachotine škripali brzdy a dvíhali ho nanovo. Myslel som na to, že ak budem chcieť ten prekliaty piesok dostať z pľúc, asi nebude stačiť vysiakat' sa do kapesníka, keď sa okienko na sedadle spolujazdca spustilo a objavila sa v ňom úzka tvár s lasičími očkami orámovanými strohými okuliarmi. Nepustil ma hneď dnu. Nebol padnutý na hlavu! Najskôr si ma preveril..."

„Ako?!"

„No, opýtal sa ma na meno a nejaké taľafatky zo života. Neuškrňajte sa, pán dôstojník, nie je to na smiech! Povedal mi, že nikdy nenechal na ceste stopára. Ale raz sa mu tak do auta nasáčkoval akýsi šialenec, opitý alebo nafetovaný bol, a skoro ho podrezal. Povedal vraj iba „neznášam hipíkov“. A Vincent mal nôž na krku. Mal totiž ten typický hipíkovský účes, čo vlastne znamená žiadny účes, teda vlasy spadnuté tak, ako narástli..."

„Tak ako vy?“

„Hej. Máte pravdu. Mali sme dosť podobný účes a celkom ma to potešilo, keď som si to uvedomil. Človeku vždy dobre padne, keď natrafí na rovnakú krvnú skupinu, nie? Teda, tak sme sa s Vincentom zoznámili, veru. Smiešne, čo? Vraj „neznášam hipíkov“. Ha, ha. No, aspoň bol odvtedy opatrnejší, nie?“

„Čo sa o vás povedať nedá.“

„Vy si nikdy neodpustíte nejakú dementnú poznámku. Ako si tú poondiatu opatrnosť predstavujete? To mi mal zvnútra na okno pricapiť občiansky preukaz a písomné prehlásenie overené notárom, že mi neskriví ani vlas na hlave? Ako opatrný môže byť človek stojaci sám uprostred strašidelných kukuričných polí, kde už ani tie posraté líšky nedávajú dobrú noc? Kde mobilný telefón nemá signál a aj keby mal, je mu to na hovno, lebo nijaký mobil nemá?!“

„No hurá. Takže, konečne nijaké telefónne búdky a káble zo steny. Vitajte v 21. storočí. Ale ako viete, že tam nebol signál?“

„Jednoducho. Široko ďaleko nebolo nijakej antény. Nijaký stožiar obťažkaný satelitmi a inými paromskými žiaričmi z polí nevytŕčal. Stačí?“

„To, že vy ste nezbadali anténu, neznamená, že tam nijaká nebola a už vôbec to nedokazuje, že tam nebol signál!“

„Tak prečo ani Vincent nemal mobilný telefón? Ani televízor? Ani rádio sa na jeho stereo súprave nedalo naladiť. Nikto tam nemal nijaký telefón. Vy ste nevideli tú rovínu? Keby Zem nebola guľatá, dovidíte na jej druhý koniec.“

„Máte pravdu, nijakú rovínu sme nevideli. Je to tam samý kopec. Strmý, strmší, aj najstrmší. Poriadne prudké horiská. A v jednej z nich sa zakopal Vincent. Čo nám to tu chcete nahovoriť? Ako ste mohli v tých lesoch zbadať stožiar s vysielacom, keď ste si nevšimli ani tie vrchy? A kam ste mu teda volali, ak nemal telefón?“

„No, to, na môj veru, netuším, kam som mu to vlastne volal. Ja si už totiž na veľa vecí nemôžem spomenúť. Ani na to paromské číslo. Pamätám sa, koľkokrát som strčil prst do toho staromódneho ciferníka...“

„Už zase ciferníky?!“

„Bolo to sedemkrát... Alebo desať? Ale na aké čísla, to si, na môj dušu, nespomeniem. Som rád, že si po tej kucapaci pamätám vlastné meno. Ani vo sne by mi nenapadlo, že takto skončím, tak mi povedzte, ako som si mohol dať pozor na niečo, čo si ani nedokážem predstaviť? Ste obozretní pred

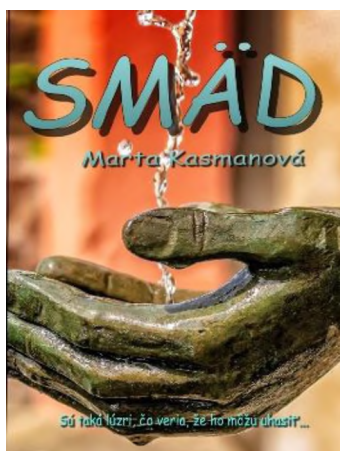
mimozemšťanmi, keď ste o nich jakživ nepočuli? Zabezpečíte matičku Zem pred ich inváziou, keď ste presvedčení, že tam hore nikoho niet? Načo? Vôbec by vás nenapadlo byť opatrný. Nemáte si prečo zo mňa ťahovať. Ani mi čo vyčítať. Dôveroval som svojmu inštinktu a ten ma nikdy nesklamal. Kašlem na vaše drísty. Čo ten dážd’“

„Otázky tu kladieme my.“

„Oukej. Nič som nepovedal. A k tým horám - keby ste sa do Zápoliec dovezli medzimestskou linkou a nie na nabúchanej X-päťke, museli by ste vystúpiť už v poli na rázcestí pred chatovou osadou. Až do prostriedku hory vás nijaký verejný autobus nedovezie. Tolko pre vašu informáciu. Takže tie kopčiská vidíte len na horizonte. A keď vás oslepuje zapadajúce slnko, ľahko ich prehliadnete, to vám garantujem. Jediné, čo vidíte na široko-d’aleko, sú len žeravé zore. A presne tie som videl, keď už sme s Vincentom sedeli v jeho aute a hnali sa tým potemnievajúcim zlato oranžovým nekonečnom...“

Koniec ukáždy.

P R E Č Í T A J S I A J Ď A L Š I U
K N I H U :

dostupná na www.martakasmanova.sk

225 strán, cca 3 hodiny čítania

Emotívny príbeh o prechľastanom
šťastí, kvilačných nájomníkoch
a neznesiteľnom smäde.

„Sú taki lúzri, čo veria, že ho môžu
uhasiť...“

dostupná na www.martakasmanova.sk

70 strán, 45 minút čítania

Pekelne nadupaný trpkovo-vtipný príbeh o živote s cigaretou a bez nej.

„Najskôr prestať nechceš, potom nemôžeš a odrazu musíš...“

dostupná na www.martakasmanova.sk

80 strán, 50 minút čítania

Príbeh plný láskavého humoru o radostnom i strastiplnom spoložití dvoch absolútne rozdielných bytostí.

„Emo je totiž kvapku iný, než my ostatní...“